

Administracinė byla Nr. eI-2108-595/2019
Teismo proceso Nr. 3-61-3-00366-2019-0
Procesinio sprendimo kategorijos: 14.3; 55.1.

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. birželio 14 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Rasos Ragulskytės-Markovienės, Jolitos Rasiukevičienės ir Vitos Valeckaitės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja),

dalyvaujant pareiškėjos atstovui advokato padėjėjui **M. C.**,
atsakovo Aplinkos apsaugos agentūros įgaliotam asmeniui **D. K.** bei **J. M.**,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės “(duomenys neskelbtini)” skundą atsakovei Aplinkos apsaugos agentūrai, dalyvaujant tretiesiems suinteresuotiems asmenims Lietuvos geologijos tarnybai prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, dėl sprendimo panaikinimo.

Teismas

n u s t a t ė:

Pareiškėja uždaroji akcinė bendrovė “(duomenys neskelbtini)” (toliau – ir pareiškėja, ir UAB „(duomenys neskelbtini)“) kreipėsi į teismą su skundu, prašydama: 1. Panaikinti 2018 m. gruodžio 27 d. Aplinkos apsaugos agentūros sprendimą Nr. (30.4)-A4-9251; Įpareigoti Aplinkos apsaugos agentūrą priimti pareiškėjo Paraišką dėl Leidimo pakeitimo ir ją nagrinėti; Pareiškėjo naudai priteisti visas patirtas bylinėjimosi išlaidas iš Aplinkos apsaugos agentūros (e. b. l. 1-3).

Skunde nurodoma, kad 2018 m. gruodžio 27 d. pareiškėja gavo Aplinkos apsaugos agentūros (toliau - Agentūra) 2018 m. gruodžio 27 d. sprendimą Nr. (30.4)-A4-9251 „Dėl UAB „(duomenys neskelbtini)“ Šiaulių padalinio paraiškos taršos leidimui pakeisti“ (toliau - Sprendimas), kuriuo Agentūra atsisakė priimti paraišką leidimui pakeisti. Pareiškėjas nesutinka su tokiu Agentūros Sprendimu, laiko jį visiškai nepagrįstu bei neteisėtu.

Pareiškėjas nurodo, kad 2017 m. gruodžio 1 d. buvo pakeistas jam Agentūros išduotas Taršos leidimas Nr. 47/TL-Š.8 - 29/2016 (toliau – Leidimas), kurio specialiojoje dalyje nurodyta veikla, kuria pareiškėjas gali užsiimti UAB „(duomenys neskelbtini)“ Šiaulių padalinyje (toliau - Įrenginys). Leidime numatyta, kad veikla, kuria pareiškėjas užsiima įrenginyje yra atliekų apdorojimas (naudojimas ar šalinimas, įskaitant paruošimą naudoti ar šalinti) ir laikymas. Taip pat Leidime yra nurodytos atliekos, kurias pareiškėjas gali apdoroti ir laikyti Įrenginyje bei maksimalus leidžiamas laikyti nepavojingų atliekų kiekis.

Pareiškėjas 2018 m. lapkričio 22 d. pateikė Agentūrai paraišką UAB „(duomenys neskelbtini)“ Šiaulių padalinio taršos leidimui pakeisti, kuriuo prašė Agentūros papildyti nepavojingų atliekų sąrašą naujais atliekų kodais, planuojant vykdyti naujas apdorojimo veiklas, perskirstant tarp atliekų didžiausius vienu metu laikomus atliekų kiekius, tačiau nekeičiant didžiausio vienu metu numatomo laikyti atliekų kiekio Įrenginyje (toliau - Paraiška). Agentūra 2018 m. gruodžio 27 d. pateikė pareiškėjui Sprendimą, kuriuo atsisakė priimti paraišką leidimui pakeisti. Agentūra Paraiškoje nurodytus prašymus papildyti išduotame leidime nurodytų atliekų sąrašą laikė atskiru prašymu išduoti leidimą laikyti nurodytas atliekas bei atsisakė priimti Paraišką remdamasi ta aplinkybe, kad atliekų laikymo aikštelės įrengimas teritorijoje, kurioje yra Įrenginys, yra negalimas. Agentūra neatsižvelgė į tai, kad pareiškėjui jau buvo išduotas Leidimas ir Leidimo pagrindu pareiškėjas dar iki nurodytų apribojimų atsiradimo dienos buvo įrengęs atliekų laikymo aikštelę. Nurodo, kad atliekų laikymo aikštelė (Įrenginys) buvo įrengta dar iki Specialiųjų sąlygų įsigaliojimo, todėl akivaizdu, kad įrengiant Įrenginį, šio teisės akto nuostatos nebuvo pažeistos. Tuo tarpu šiuo atveju Agentūros buvo prašoma pakeisti Leidimą, bet ne įrengti naują atliekų laikymo aikštelę. Pažymi, kad nurodyta imperatyvi teisės akto nuostata nedraudžia pakeisti jau išduotą Leidimą papildant jį naujai laikomomis Įrenginyje atliekomis, todėl akivaizdu, kad nesant imperatyvaus draudimo kreiptis dėl išduoto Leidimo pakeitimo, Agentūra neteisėtai ir nepagrįstai vadovavosi Specialiųjų sąlygų 94.2.2. p. atsisakydama priimti pareiškėjo Paraišką. Pažymi, kad Sprendime nurodytos Specialiųjų sąlygų nuostatos yra imperatyvios, todėl jos negali būti aiškinamos plečiamai, dirbtinai išplečiant įstatymų leidėjo įtvirtintą valią ir vadovaujantis tokiomis imperatyviomis nuostatomis pritaikant analogijos principą situacijoms, kurios ne tik, kad nėra įtvirtintos nurodytose Specialiųjų sąlygų normose, bet yra ir ganėtinai ženkliai nutolusios nuo imperatyviomis nuostatomis numatytų draudimų. Nesant konkretaus ir aiškaus draudimo, Agentūra negalėjo taikyti nurodytų teisės aktų nuostatų, atsisakydama priimti pareiškėjo paraišką.

Pažymi, kad Leidimas pareiškėjui buvo išduotas dar 2006 m. sausio 18 d., kurio pagrindu buvo įrengtas ir Įrenginys. Specialiųjų sąlygų nuostatos, šiuo atveju įsigaliojo 2017 m. gegužės 3 d., t. y. praėjus 11 metų nuo Įrenginio (atliekų laikymo aikštelės) įrengimo. Agentūra šiuo atveju taiko 2017 m. įsigaliojusį ribojimą įrengti atliekų laikymo aikšteles, Įrenginiui (atliekų laikymo aikštelei), kuris buvo įrengtas prieš 11 metų iki Specialiųjų sąlygų reikalavimų įsigaliojimo. Agentūra neturėjo teisės remtis nurodytomis Specialiųjų sąlygų nuostatomis atsisakant priimti Paraišką, kadangi Agentūrai remiantis šiomis nuostatomis, Agentūra taikė teisės aktų reikalavimus atgaline tvarka ir pritaikė teisinio poveikio priemones vėliau įsigaliojusio teisinio reguliavimo pagrindu.

Pareiškėjas 2019 m. gegužės 21 d. pateikė Rašytinius paaiškinimus, kuriuose nurodė, kad Taršos leidime nurodytą atliekų tvarkymo veiklą vykdo viename dideliame pastate - sandėlyje, esančiame adresu (duomenys neskelbtini), atitinkamai po Leidimo pakeitimo veikla būtų vykdoma tame pačiame pastate - sandėlyje, t. y. papildomi pastatai ir/ar įrenginiai nebūtų statomi. Nurodo, kad jo veikloje, įrenginyje, esančiame adresu (duomenys neskelbtini), antrinių žaliavų presavimui naudojamas presas PALL

KONTI - 150B, kurio vidutinis normatyvas yra apie 1900 kg/h popieriaus ir kartono pakuotės bei plastikinės pakuotės atliekų, 500 kg/h kitų atliekų. Taip pat naudojamas Putų polistirolo smulkinimo įrenginys 250 EPS Recykler. Papildomų, be jau aptartų, atliekų apdirbimo įrenginių statyti pakeitus Leidimą neplanuojama. Taip pat pakeitus Leidimą nebus įrenginėjamos papildomos atliekų sandėliavimo vietos. Šiuo atveju keičiasi tik atliekų sąrašo kodai, o didžiausias numatomas laikyti atliekų kiekis vienu metu lieka nepakitęs.

Teismo posėdyje pareiškėjos atstovas palaikė skunde išdėstytus argumentus ir prašė skundą tenkinti.

Atsakovė Aplinkos apsaugos agentūra (toliau - ir atsakovė, ir Agentūra) atsiliepime į pareiškėjos skundą su juo nesutiko, prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą (e. b. l. 130-135).

Atsiliepime nurodoma, kad pareiškėjas pagal išduotą Leidimą vykdo antrinių žaliavų (rūšiavimą, presavimą), tekstilės atliekų (rūšiavimą, presavimą), mišrių statybinių ir griovimo atliekų (rūšiavimą) bei įvairių smulkių gamybos įmonėse susidarančių atliekų (rūšiavimą) apdorojimą ir šių atliekų laikymą, taip pat šių atliekų surinkimą, vežimą bei atidavimą atliekų tvarkytojams. Leidimo specialiojoje dalyje yra nurodytos Leidimo sąlygos bei atitinkamų atliekų kodai: didžiausias leidžiamas laikyti nepavojingųjų atliekų kiekis, leidžiamos naudoti nepavojingosios atliekos, leidžiamos paruošti naudoti ir (ar) šalinti nepavojingosios atliekos. Viso nurodyta 63 atliekų kodai. Paraiška Leidimui pakeisti buvo pateikta siekiant papildyti nepavojingų atliekų sąrašą 36 naujais atliekų kodais, planuojant vykdyti naujas apdorojimo veiklas, perskirstant tarp atliekų didžiausius vienu metu laikomus atliekų kiekius, tačiau nekeičiant didžiausio vienu metu numatomo laikyti atliekų kiekio Įrenginyje.

Nurodo, kad pagal Žemės gelmių registro duomenis Įrenginio veiklos teritorija patenka į Šiaulių I (L) ir Šiaulių II (B) vandenviečių apsaugos zonos 3 - iosios (a sektorius) cheminės taršos apribojimo juostą. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ yra patvirtintos Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (toliau - Specialiosios sąlygos), kuriose yra nustatyti atitinkami leidimai, ribojimai, draudimai žemės ir miško naudojimui. Pagal pareiškėjo Paraiškos nagrinėjimo bei šiuo metu galiojančių Specialiųjų sąlygų 94.1 papunkčio nuostatas, II grupės vandenviečių apsaugos zonos 3-iosios juostos 3a sektoriuje draudžiama vykdyti Specialiųjų sąlygų 94.2.2 papunktyje nurodytą veiklą, t.y. įrengti atliekų laikymo aikšteles ar sąvartynus ir atliekų apdorojimo įrenginius. Vadovaudamasi šiuo draudimu Agentūra atsisakė priimti pareiškėjo Paraišką Leidimui pakeisti. Pareiškėjo Įrenginio veiklos praplėtimas yra laikytinas atliekų laikymo aikštelės ir atliekų apdorojimo įrenginio įrengimu, kas yra draudžiama pagal Specialiąsias sąlygas. Pareiškėjas skunde nepagrindė, kad tokie darbai nėra laikytini atliekų aikštelės ar atliekų apdorojimo įrenginio įrengimu.

Pažymi, kad Agentūra nekvestionuoja išduoto Leidimo teisėtumo. Pareiškėjas ir toliau gali vykdyti ūkinę veiklą pagal Leidime nurodytas sąlygas. Specialiose sąlygose nėra numatyta, kad iki atitinkamų draudimų Specialiose sąlygose atsiradimo įrengtos atliekų tvarkymo aikštelės įsigaliojus draudimams turėtų būti demontuojamos ir jose vykdoma veikla nutraukiama. Pareiškėjo teisėtų lūkesčių principas nebuvo ir nėra pažeidžiamas.

Pažymi, kad pareiškėjas planavo praplėsti Įrenginyje vykdomą veiklą, planuojant vykdyti naujas atliekų apdorojimo veiklas (nepavojingų atliekų sąrašą padidinant daugiau nei pusantro karto), kas neabejotinai suponuoja atitinkamus Įrenginio technologinių įrengimų pakeitimus, tokie

darbai, kaip jau buvo minėta, laikytini atliekų laikymo aikštelės įrengimu ir draudžiami pagal Specialiąsias sąlygas. Specialiosiose sąlygose nėra numatyta, kad iki draudimų įsigaliojimo įrengtos atliekų laikymo aikštelės turėtų būti išmontuojamos, tačiau įrengti naujas atliekų tvarkymo aikšteles yra draudžiama.

Pažymi, kad viešojoje teisėje veikia bendrasis teisinio reguliavimo principas „galima tai, kas leistina“, pagal kurį viešosios teisės subjektai turi tik tokius įgalinimus, kurie jiems suteikti konkrečių įstatymų, ir savo veikloje negali peržengti šių įgalinimų ribos. Priėmus nagrinėti pareiškėjo Paraišką ir jį patenkinus būtų pažeistas teisinės valstybės principas kartu ir viešasis interesas. Agentūra atsisakydama priimti pareiškėjo Paraišką Leidimui pakeisti vadovavosi galiojančiu teisiniu reglamentavimu Agentūrai suteikta kompetencija ir priėmė pagrįstą ir teisėtą skundžiamą Sprendimą.

Teismo posėdyje atsakovų atstovės palaikė atsiliepime į skundą išdėstytus argumentus.

Atsiliepime į skundą trečias suinteresuotas asmuo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija su skundu nesutiko, prašė atmesti jį kaip nepagrįstą (e.b.l. 146-147).

Atsiliepime nurodoma, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2014 m. kovo 6 d. įsakymo Nr. DI-259 „Dėl taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo taisyklių patvirtinimo“ 3.2.1 papunkčiu pavedė Aplinkos apsaugos agentūrai Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 19^a straipsnyje nustatytais pagrindais ir Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo taisyklėse nustatyta tvarka išduoti, peržiūrėti, keisti taršos leidimus ir panaikinti jų galiojimą. Įgyvendindama šį pavedimą, Agentūra pagal kompetenciją kiekvienu konkrečiu atveju vertina faktines aplinkybes ir priima sprendimus dėl paraiškų gauti ar pakeisti taršos leidimus priėmimo, išduoda, pakeičia taršos leidimus, atlieka šių leidimų sąlygų peržiūrą ir priima sprendimus dėl šių leidimų pakeitimo, sąlygų peržiūrėjimo ar galiojimo panaikinimo. Atsižvelgiant į tai, kad Aplinkos apsaugos agentūra yra įgaliota pagal kompetenciją vertinti ir priimti sprendimus dėl taršos leidimų išdavimo, peržiūrėjimo, keitimo ir jų galiojimo panaikinimo, prašo ginčą spręsti Teismo nuožiūra, Aplinkos ministerijos atstovui nedalyvaujant.

Teismas

konstatuoja:

Byloje kilo ginčas dėl Aplinkos apsaugos agentūros 2018 m. gruodžio 27 d. sprendimo Nr. (30.4)-A4-9251 „Dėl UAB „(duomenys neskelbtini)“ Šiaulių padalinio paraiškos taršos leidimui pakeisti“, kuriuo Agentūra atsisakė priimti pareiškėjo Paraišką taršos leidimui pakeisti, teisėtumo bei pagrįstumo (e.b.l. 42-44). Pareiškėja kelia išvestinį reikalavimą įpareigoti Agentūrą priimti pareiškėjo Paraišką dėl Leidimo pakeitimo ir ją išnagrinėti.

Byloje nustatytos sekančios faktinės aplinkybės reikšmingos bylos išsprendimui.

Pareiškėjas turi galiojantį Taršos leidimą Nr. 47/TL-Š.8 - 29/2016 (toliau – Leidimas), kuris paskutinį kartą buvo keistas 2017 m. gruodžio 1 d., o pirminis Leidimas buvo išduotas 2006 m. sausio 18 d. (e.b.l. 96- 126). Leidime numatyta, kad specialiojoje dalyje nurodyta veikla pareiškėjas užsiima UAB „(duomenys neskelbtini)“ Šiaulių padalinyje (duomenys neskelbtini) (toliau – Įrenginys). Pareiškėjas pagal leidimą turi teisę vykdyti atliekų apdorojimą (naudojimas ar šalinimas, įskaitant paruošimą naudoti ar šalinti) ir laikymą. Leidime yra nurodytos atliekos, kurias Pareiškėjas gali apdoroti ir laikyti Įrenginyje bei maksimalus leidžiamas laikyti nepavojingų atliekų kiekis. Pagal šį Leidimą pareiškėjas vykdo antrinių žaliavų (rūšiavimą, presavimą),

tekstilės atliekų (rūšiavimą, presavimą), mišrių statybinių ir griovimo atliekų (rūšiavimą) bei įvairių smulkių gamybos įmonėse susidarantių atliekų (rūšiavimą) apdorojimą ir šių atliekų laikymą, taip pat šių atliekų surinkimą, vežimą bei atidavimą atliekų tvarkytojams. Leidimo specialiojoje dalyje yra nurodytos Leidimo sąlygos bei atitinkamų atliekų kodai, didžiausias leidžiamas laikyti nepavojingųjų atliekų kiekis, leidžiamos naudoti nepavojingosios atliekos, leidžiamos paruošti naudoti ir (ar) šalinti nepavojingosios atliekos. Viso nurodyta 63 atliekų kodai.

Pareiškėjas 2018 m. lapkričio 22 d. pateikė Agentūrai paraišką UAB „(duomenys neskelbtini)“ Šiaulių padalinio taršos leidimui pakeisti (e.b.l. 84-94). Pareiškėjas prašė Agentūros papildyti nepavojingų atliekų sąrašą 36 naujais atliekų kodais, planuojant vykdyti naujas apdorojimo veiklas: smulkinti mišrias statybines ir griovimo atliekas (atliekos kodais 17 09 04, betoną (17 01 01), plytas (17 01 02), čerpes ir keramiką (17 01 03), įvairius mišinius, nenurodytus 17 01 06 (17 01 07) (atliekų naudojimo ir laikymo veiklos S5, R13), rūšiuoti mišrias komunalines atliekas (atliekos kodas 20 03 01) veiklos kodais R13, R12, S5, papildomai prie jau vykdomos veiklos paruošti naudoti pakartotinai (R10) kitų pavadinimų atliekas, surinkti ir presuoti atliekas žymimas atliekų kodu 18 01 04 (atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (pvz., tvarsliaiva, gipso tvarščiai, skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystyklai) (R12, R13), laikyti bei apdoroti (R12, R13) atliekas žymimas atliekų kodais 10 01 01, 10 01 03, 10 11 03, 10 11 05, laikyti bei apdoroti baterijų ir akumuliatorių atliekas (20 01 34) bei elektros ir elektroninės įrangos atliekas (20 01 36), perskirstant tarp atliekų didžiausius vienu metu laikomus atliekų kiekius, tačiau nekeičiant didžiausio vienu metu numatomo laikyti atliekų kiekio Įrenginyje.

Agentūra 2018 m. gruodžio 27 d. priėmė ginčo Sprendimą, kuriuo atsisakė priimti paraišką leidimui pakeisti (e.b.l. 42-43).

Sprendime nurodyta, kad Agentūra, atlikdama Paraiškos nagrinėjimo procedūrą 2018-11-29 raštu kreipėsi į Lietuvos geologijos tarnybą prie Aplinkos ministerijos, kuri informavo, jog Įrenginio teritorija išsidėsčiusi Šiaulių I (L) ir Šiaulių II (B) vandenviečių apsaugos zonos 3-iojoje juostoje (a sektorius) cheminės taršos apribojimo juostoje. Minėtos vandenvietės yra II grupės, t. y. su atmosferiniais krituliais, paviršiniu ir gretimų sluoksnių požeminiu vandeniu silpną ryšį turinti pusiau uždara požeminio vandens vandenvietė, įrengta iš dalies izoliuotuose vandeninguose sluoksniuose. Atitinkamai atsisakydama priimti Paraišką, Agentūra rėmėsi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimo Nr. 343 „Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (toliau - Specialiosios sąlygos) XX skyriaus 94.1. punktu, kuriame nurodyta, jog II grupės vandenviečių apsaugos zonos 3-iosios juostos 3a sektoriuje draudžiama vykdyti 94.2.1 ir 94.2.2 papunkčiuose nurodytą veiklą. Atitinkamai Specialiųjų sąlygų 94.2.2. p. numatyta, jog yra draudžiama įrengti atliekų laikymo aikšteles ar sąvartynus ir atliekų apdorojimo įrenginius. Agentūra Sprendime nurodo, jog Teritorijoje yra planuojamas Įrenginio veiklos pakeitimas bei, kad Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas) 2 str. 7 d. atliekų apdorojimas, tai atliekų naudojimo ar šalinimo veikla, įskaitant jų paruošimą naudoti arba šalinti, o 2 str. 10 d. reglamentuoja, kad atliekų laikymas, tai naudoti skirtų atliekų laikymas iki apdorojimo. Agentūra daro išvadą, kad nurodytu atveju toks Įrenginio veiklos pakeitimas, laikytinas atliekų laikymo aikštelės įrengimu, kuris pagal Specialiųjų sąlygų 94.1. papunktį yra draudžiamas.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad Specialiųjų sąlygų 94.1. p. bei Specialiųjų sąlygų 94.2.2. p. yra imperatyvios teisės aktų nuostatos, kurios draudžia joje aiškiai nurodytus veiksmus, t. y. draudžia įrengti atliekų laikymo aikšteles, o tuo tarpu jo pateikta paraiška Leidimui pakeisti bei joje nurodyti planuojami veiklos pakeitimai praplečiant laikomų atliekų rūšis, negali būti

laikoma naujos atliekų laikymo aikštelės įrengimu, kuris yra draudžiamas. Pareiškėjo vertinimu Agentūra pažeidė teisinių santykių stabilumo pagrindu esantį principą, jog įstatymas atgal negalioja.

Atsakovas Aplinkos apsaugos agentūra yra viešojo administravimo įstaiga. Taigi, atsakovo, kaip viešojo administravimo institucijos priimtiems sprendimams (individualiems administraciniais aktams) keliami Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 8 straipsnyje įtvirtinti reikalavimai. Šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad individualus administracinis sprendimas turi būti pagrįstas nustatytais faktais ir teisės aktų normomis, o 2 dalyje nurodyta, kad sprendime turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos. Šios nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus. Atitinkamą teisminę praktiką yra suformavęs ir Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas, kuris ne kartą yra konstatavęs, jog Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio nuostata, kad individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis įpareigoja viešojo administravimo subjektus motyvuoti priimamus sprendimus, t.y. pagrįsti nustatytais objektyviais duomenimis (faktais) ir konkrečiai nurodytomis atitinkamų teisės aktų normomis (LVAT 2007-02-15 nutartis administracinėje byloje Nr.A-17-174/2007, 2007-11-05 nutartis administracinėje byloje Nr.A-5-990/2007 ir kt.). Iš to seka, kad individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis vertinimas.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo jurisprudencijoje nuosekliai pabrėžiama viešojo administravimo subjektų pareiga laikytis teisės principų. Teisėtumo principas viešojo administravimo srityje reiškia, kad viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti teisės aktų reikalavimus, jų priimti sprendimai turi būti pagrįsti teisės normomis, o sprendimų turinys – atitikti teisės normų reikalavimus. Norėdami priimti administracinį teisės aktą, viešojo administravimo subjektai privalo turėti tinkamas priežastis, o ne pateikti bet kokias priežastis, kad patenkintų formalius reikalavimus (žr., pvz., 2014 m. gegužės 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. [A²⁶¹-706/2014](#)). Viešojo administravimo subjektų veiklai būdingas formalizmo principas, nes jų veikla turi atitikti nustatytas procedūras. Tokių procedūrų nustatymas yra susijęs ir su teisėtumo principo įgyvendinimu, nes viešojo administravimo institucijos turi veikti taip, kaip nustatyta jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose (žr., pvz., 2012 m. vasario 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. [A⁶⁰²-1179/2012](#)). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra taip pat pažymėjęs, kad laikantis objektyvumo principo viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti tikrąsias faktines aplinkybes, kurios nustatomos išaiškinus visas aplinkybes, turinčias reikšmės priimant sprendimą, ir kritiškai, nešališkai įvertinus įrodymus (žr., pvz., 2010 m. lapkričio 26 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. [A⁷⁵⁶-1486/2010](#), 2014 m. balandžio 14 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. [A⁶⁰²-1010/2014](#)).

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (toliau – ir Aplinkos apsaugos įstatymas) 1 str. 24 p. nustato, kad taršos leidimas – rašytinis dokumentas, kuriuo suteikiama teisė eksploatuoti visą įrenginį, atitinkantį aplinkos ministro patvirtintose Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėse nustatytus kriterijus, arba aplinkos ministro nustatyta tvarka

tokio įrenginio dalį ar kelis tokius įrenginius ar jų dalis, kuriems netaikomas reikalavimas turėti šio straipsnio 23 punkte nurodytą leidimą, ir kuriame nustatomos įrenginio eksploatavimo aplinkos apsaugos sąlygos.

Aplinkos apsaugos įstatymo 19^a straipsnis įtvirtina nuostatas dėl Taršos leidimų išdavimo, keitimo, galiojimo panaikinimo. Jame nustatyta, kad Taršos leidimų išdavimo, keitimo, galiojimo panaikinimo taisyklės tvirtina aplinkos ministras. To pasekoje Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 buvo patvirtintos Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės (toliau – ir Taršos leidimų taisyklės).

Aplinkos apsaugos įstatymo 19^a str. nurodyta, kad taršos leidimas pakeičiamas, kai yra bent viena iš šių sąlygų: 1) kai planuojama pakeisti šio straipsnio 1 dalyje nurodytose taisyklėse nurodyto įrenginio (jo dalies, kelių įrenginių ar jų dalių) pobūdį ar veikimą arba planuojama jį išplėsti, kai toks pakeitimas ar išplėtimas gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį žmonių sveikatai arba aplinkai, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos [planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme](#); 2) šio straipsnio 1 dalyje nurodytose taisyklėse nustatyta tvarka atlikus taršos leidimo sąlygų peržiūrą, jeigu šiose taisyklėse nustatytais atvejais ir tvarka nustatoma, kad taršos leidimą reikia pakeisti; 3) pasikeitus teisės aktų reikalavimams, kai reikia nustatyti griežtesnes įrenginio (jo dalies, kelių įrenginių ar jų dalių) eksploatavimo sąlygas ar kitaip užtikrinti naujos ar pakeistos aplinkos kokybės normos, aplinkos apsaugos normatyvo ar aplinkos apsaugos standarto laikymąsi; 4) pasikeitus šio straipsnio 2 dalyje nurodytam fiziniam ar juridiniam asmeniui, eksploatuojančiam įrenginį (jo dalį, kelis įrenginius ar jų dalis).

Aplinkos apsaugos įstatymo 19^a str. 3 d. nustato, kad sprendimas priimti paraišką taršos leidimui gauti ar pakeisti priimamas aplinkos ministro įgaliotai institucijai įvertinus gautą paraišką ir nustačius, kad ji atitinka Taršos leidimų taisyklėse nustatytus reikalavimus, paraiškoje pateikti visi tinkamai įforminti duomenys ir (ar) dokumentai, reikalingi taršos leidimo sąlygoms nustatyti.

Aplinkos apsaugos įstatymo 19^a str. 3 d. nustato, kad sprendimas nepriimti paraiškos taršos leidimui gauti ar pakeisti priimamas, kai yra bent viena iš šių sąlygų: 1) paraiška neatitinka Taršos leidimų taisyklėse nustatytų reikalavimų, paraiškoje pateikti ne visi ar netinkamai įforminti duomenys ir (ar) dokumentai arba paraiškoje ir (ar) kituose dokumentuose, naudojamuose nustatant taršos leidimo sąlygas, pateikta neteisinga informacija; 2) anksčiau išduoto taršos leidimo galiojimas buvo panaikintas šio straipsnio vienuoliktosios dalies 2 ar 5 punktuose nurodytais atvejais ir nepašalintos priežastys, lėmusios taršos leidimo galiojimo panaikinimą; 3) yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, panaikinantys atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos, pagal kurią planuojama ūkinė veikla galima pasirinktoje vietoje, jei ši išvada ar šis sprendimas yra privalomi tam, kad būtų išduotas ar pakeistas taršos leidimas; 4) nėra atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo arba sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos, pagal kurią planuojama ūkinė veikla galima pasirinktoje vietoje, arba ši išvada ar sprendimas nebegalioja, jei ši išvada ar šis sprendimas yra privalomi tam, kad būtų išduotas ar pakeistas taršos leidimas, išskyrus atvejus, kai buvo išduotas statybą leidžiantis dokumentas, leidimas naudoti žemės gelmių išteklius arba ertmes ar kituose įstatymuose nurodytas leidimas galiojant šiam sprendimui ar šiai atrankos išvadai.

Taigi, Aplinkos apsaugos įstatymo 19^a str. 3 d. aiškiai apibrėžia sąlygas, kada galima atsisakyti priimti paraišką Taršos leidimo pakeitimui.

Ginčo atveju atsakovas atsisakė priimti pareiškėjo paraišką taršos leidimui pakeisti, remdamasis iš Lietuvos geologijos tarnybos gauta informacija, kad teritorija, kurioje pareiškėjas vykdo veiklą, patenka į II grupės vandenvietės apsaugos zonos 3-iosios juostos 3a sektorių, ir pagal Specialiųjų sąlygų XX skyriaus 94.1 papunktį jose draudžiama įrengti atliekų

laikymo aikšteles ar sąvartynus ir atliekų apdorojimo įrenginius. Atsakovas pareiškėjo Įrenginio veiklos pakeitimą laikė atliekų laikymo aikštelės at įrengimu.

Teismo vertinimu Agentūra netinkamai aiškino ir pritaikė Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr.343, XX skyriaus 94 (2). 1 papunkčio nuostatas, kurios draudžia įrengti atliekų laikymo aikšteles ir sąvartynus ir atliekų apdorojimo įrenginius. Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ XX skyriaus 94.1 papunkčio nuostatomis, draudžiama įrengti atliekų laikymo aikšteles ar sąvartynus ir atliekų apdorojimo įrenginius įsigaliojo tik 2017-05-04. Tuo tarpu ginčo Įrenginys egzistuoja ir jame vykdoma veikla nuo 2006 metų, paskutinį kartą Taršos leidimas buvo koreguotas 2017 m. gruodžio 1 d.. Kaip nurodė pareiškėjas Taršos leidime nurodyta veikla (atliekų apdorojimas (naudojimas ar šalinimas, įskaitant paruošimą naudoti ar šalinti) ir laikymas vykdoma viename dideliame pastate – sandėlyje, esančiame adresu (duomenys neskelbtini). Paraiška pakeisti taršos leidimą pareiškėjas siekia tik papildyti atliekų sąrašą, tuo tarpu didžiausias numatomas laikyti atliekų kiekis vienu metu lieka nepakitęs. Pareiškėjas nurodo, kad po leidimo pakeitimo veikla būtų vykdoma tame pačiame įrenginyje, papildomi pastatai ar įrenginiai bei agregatai nebūtų statomi. Pažymėtina, kad teismo posėdžio metu atsakovo atstovės pažymėjo, kad paraiška iš esmės atitiko Taršos taisyklių reikalavimus. Agentūra, atsisakydama priimti pareiškėjo paraišką dėl leidimo pakeitimo, pernelyg plečiamai aiškino Specialiųjų sąlygų 94 (1).2.2. punktą, draudžiantį įrengti atliekų laikymo aikšteles ar sąvartynus ir atliekų apdorojimo įrenginius. Be aiškių ir argumentuotų motyvų pareiškėjo Įrenginio veiklos pakeitimą laikė atliekų laikymo aikštelės įrengimu ir atsisakė priimti paraišką, nors toks atsisakymo pagrindas nėra nustatytas nei Aplinkos apsaugos įstatymo 19^a straipsnyje, nei Taršos taisyklėse. Priešingai, įvertinus Aplinkos apsaugos įstatymo 19^a straipsnyje nustatytus atvejus, kada turi būti keičiamas taršos leidimas, o būtent, kai planuojama pakeisti Taršos leidimų taisyklėse nurodyto įrenginio (jo dalies, kelių įrenginių ar jų dalių) pobūdį ar veikimą arba planuojama jį išplėsti. Taršos taisyklių 4.4 papunktyje apibrėžta, kad įrenginys - tai stacionarus technikos objektas, kuriame vykdoma vienos arba kelių rūšių Taisyklių 1 priede išvardintus kriterijus atitinkanti veikla ir bet kuri kita toje pačioje vietoje vykdoma tiesiogiai susijusi veikla, galinti sukelti aplinkos teršimą ir (arba) kitokias pasekmes ar poveikį aplinkai.

Iš bylos medžiagos nustatyta, kad pareiškėjas būtent ir ketina išplėsti Įrenginio veikimą, keičiant perdirbamų atliekų rūšinę sudėtį. Teismo vertinimu tokio pakeitimo nėra pagrindo laikyti atliekų aikštelės įrengimu. Tik priėmusi paraišką atsakovė gali vertinti ar nėra įstatyme nustatytų pagrindų, dėl kurių taršos leidimas negali būti pakeistas.

Atsižvelgiant į byloje nustatytas aplinkybes, pareiškėjo skundas tenkintinas ir naikintinas Sprendimas bei atsakovas įpareigotinas priimti pareiškėjo Paraišką dėl Leidimo pakeitimo ir ją nagrinėti.

Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos (toliau – ir ABTĮ) 40 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę gauti iš kitos proceso šalies savo išlaidų atlyginimą.

ABTĮ 41 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad dėl išlaidų atlyginimo suinteresuota proceso šalis teismui pateikia prašymą raštu su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu.

Pareiškėja pateikė prašymą dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo. Nustatyta, kad pareiškėjas byloje patyrė 700 Eur be PVM (847 Eur su PVM) išlaidų už teisinę pagalbą byloje. Taip pat pareiškėjas yra sumokėjęs 23 Eur žyminio mokesčio.

Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteisimo užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004-04-02 įsakymu Nr. 1R-85 „Dėl Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015-03-19 įsakymo Nr. 1R-77 redakcija įsigaliojo 2015-03-20) (toliau - Rekomendacijos), 2.1-2.10 punktai nustato, kad teismas, nustatydamas priteistino užmokesčio už teikiamas teisines paslaugas dydį, atsižvelgia į šiuos kriterijus: bylos sudėtingumą; teisinių paslaugų kompleksiskumą; specialių žymių reikalingumą; ankstesnį (pakartotinį) dalyvavimą toje byloje; būtinybę išvykti į kitą vietovę, negu registruota advokato darbo vieta; ginčo sumos dydį; teisinių paslaugų teikimo pastovumą ir pobūdį; sprendžiamų teisinių klausimų naujumą; šalių elgesį proceso metu: advokato darbo laiko sąnaudas; kitas svarbias aplinkybes.

Rekomendacijų 6 punkte nurodyta, kad teismo ar kliento prašymu advokatas privalo pateikti detalizuotą užmokesčio apskaičiavimo pažymą. Rekomendacijų 7 punkte nurodyta, jog rekomenduojami priteistini užmokesčio už advokato civilinėse bylose teikiamas teisines paslaugas maksimalūs dydžiai apskaičiuojami taikant nustatytus koeficientus, kurių pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių). Rekomendacijų 8.2 punkte nurodyta, kad už ieškinį, priešieškinį, atsiliepinimą į ieškinį ar priešieškinį rekomenduojamas maksimalus priteisti užmokesčio dydis yra 2.5; 8.16 punkte nurodyta, kad už kitą dokumentą, kuriame pareikštas prašymas, reikalavimas, atsikirtimai ar paaiškinimai, - 0.4; 8.19 punkte nurodyta, kad už vieną teisinių konsultacijų, atstovavimo teisme, pasirengimo teismo ar parengiamajam posėdžiui valandą, dalyvavimo derybose dėl taikos sutarties sudarymo valandą ar asmens atstovavimo ikiteisminėse ginčų sprendimo institucijose, jeigu tas pats ginčas vėliau tapo teisiniu, valandą - 0.1.

Atsižvelgiant į pareiškėjo skundo turinį ir apimtį, į Rekomendacijų 2 punkte nustatytus priteistino užmokesčio už teikiamas teisines paslaugas dydžio nustatymo kriterijus, nepaisant to, kad dalis pareiškėjo išlaidų neviršija Rekomendacijose nustatyto maksimalaus dydžio, yra pagrindas prašomą priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą sumažinti iki sumos, kuri padengtų pareiškėjo atstovavimo išlaidas bei atitiktų teisingumo ir protingumo principus. Vadovaujantis teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principais, pareiškėjo prašoma priteisti bylinėjimosi išlaidų suma mažintina iki 523 Eur.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 84 str., 87 str., 88 str. 1 d. 2 p., 132 str., 133 str.,

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės “ (duomenys neskelbtini) ” skundą tenkinti.

Panaikinti Aplinkos apsaugos agentūros 2018 m. gruodžio 27 d. sprendimą Nr. (30.4)-A4-9251 ir įpareigoti Aplinkos apsaugos agentūrą priimti uždarnosios akcinės bendrovės “ (duomenys neskelbtini) ” Paraišką dėl leidimo pakeitimo ir ją nagrinėti.

Priteisti iš atsakovo Aplinkos apsaugos agentūros, juridinio asmens kodas 188784898, pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės “ (duomenys neskelbtini) ”, juridinio asmens kodas (duomenys neskelbtini), naudai 523 Eur bylinėjimosi išlaidų.

Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo sprendimo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliaciniu skundu Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per Vilniaus apygardos administracinę teisumą.

Teisėjai Rasa Ragulskytė-Markovienė

Jolita Rasiukevičienė

Vita Valeckaitė